

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет прикладної математики та інформатики
Кафедра прикладної математики

Затверджено

На засіданні
кафедри прикладної математики
факультету прикладної математики та
інформатики
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

 Юрій ЯЩУК

Силабус з навчальної дисципліни
“Проектування об’єктно-зорієнтованих програм”,
що викладається в межах ОПП Прикладна математика
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 113 – прикладна математика

Львів 2023 р.

Назва дисципліни	Проектування об'єктно-зорієнтованих програм
Адреса викладання дисципліни	Головний корпус ЛНУ ім. І. Франка м. Львів, вул. Університетська 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет прикладної математики та інформатики Кафедра прикладної математики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	11 – математика та статистика 113 – прикладна математика
Викладачі дисципліни	Дяконюк Лілія Миколаївна, доцент кафедри прикладної математики
Контактна інформація викладачів	lilii.diakoniuk@lnu.edu.ua, https://ami.lnu.edu.ua/employee/diakoniuk Головний корпус ЛНУ ім. І. Франка, каб. 378. м. Львів, вул. Університетська, 1
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/лабораторних занять (за попередньою домовленістю).
Сторінка курсу	https://ami.lnu.edu.ua/course/objektno-zorijentovane-prohramuvannya-prykladna-matematyka
Інформація про дисципліну	Дисципліна “Проектування об'єктно-зорієнтованих програм” є базовою дисципліною з спеціальності 113 – прикладна математика для освітньої програми магістрів Прикладна математика, яка викладається в 2-му семестрі в обсязі 4,5 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Курс передбачає вивчення основних принципів проектування програмного забезпечення для великих програмних комплексів з використанням об'єктно-зорієнтованої парадигми.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення вибіркової дисципліни “Проектування об'єктно-зорієнтованих програм” є освоєння студентами основних принципів розробки програмних проектів на об'єктно-зорієнтованій мові, створення архітектури програмного забезпечення з використанням шаблонів проектування, яка б давала можливість ефективно вносити зміни в структуру, уникати повторів коду, а також ускладнень, економно використовувати ресурси системи та забезпечувати надійність програмного забезпечення.
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erich Gamma. Design Patterns: Elements of Reusable Object-Oriented Software / Erich Gamma, Richard Helm, Ralph Johnson, John Vlissides (Gamma of Gang of Four). 2. E. Freeman. Head First Design Patterns 2E. / E. Freeman, E. Robson. - O'Reilly Media -2020. - 641p. 3. Jeffrey Chilberto. Hands-On Design Patterns with C# and .NET Core. / Jeffrey Chilberto, Gaurav Arora. - ISBN-139781789133646. – Packt Publishing. – 2019. – 410 p.3. 4. A. Shvetc. Design patterns. – Refactoring.guru, 2021. - 410 p.

	<p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.dofactory.com • http://sourcemaking.com/design_patterns • http://www.citforum.ru/SE/project/pattern/ • https://refactoring.guru/uk/design-patterns • https://echo.lviv.ua/dev/5394 • https://www.journaldev.com/1827/java-design-patterns-example-tutorial • https://www.dofactory.com/net/design-patterns • https://dotnettutorials.net/course/dot-net-design-patterns/ • https://www.freecodecamp.org/news/solid-principles-explained-in-plain-english/ • https://medium.com/backticks-tildes/the-s-o-l-i-d-principles-in-pictures-b34ce2f1e898
Обсяг курсу	Загальний обсяг: 135 годин. Аудиторних занять: 64 год., з них 16 год. лекцій та 32 години лабораторних робіт. Самостійної роботи: 87 год.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основні парадигми ОЗП. - Переваги і недоліки принципів Solid. - Мову UML. - Шаблони проектування. - Пастки програмування. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Будувати різні види UMLдіаграм. - Обґрунтовувати вибрану схему архітектури програмного забезпечення. - Використовувати шаблони проектування. - Уникати стандартних пасток в проектуванні, які приводять до проблемних ситуацій. - Реалізовувати шаблони на обраній мові, з врахуванням специфіки реалізації.
Ключові слова	Шаблони проектування, UML-діаграми, архітектура програмного забезпечення.
Формат курсу	Очний Проведення лекцій, лабораторних робіт і консультацій.
Теми	Подано нижче у таблиці Схема курсу “Проектування об’єктно-зорієнтованих програм”.
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з курсів: <ul style="list-style-type: none"> - Об’єктно-орієнтоване програмування - Програмне забезпечення. - Алгоритми обчислювальних процесів - Архітектури комп’ютера - Бази даних
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції Індивідуальні завдання Груповий та індивідуальний проект
Необхідне об-	Комп’ютер із програмним забезпеченням, інтернет зв’язок.

<p>ладнання</p> <p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: індивідуальні завдання: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 40. розробка проєктів: 60% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 60. Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти оформлять діаграми та створять програми на одній з запропонованих мов (c#, java, c++) та захистять виконану роботу. Груповий проєкт передбачає публічний захист з презентацією та обґрунтуванням обраної архітектури, демонстрацією роботи програми.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що програмні роботи студентів будуть створені ними самостійно. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та лабораторні заняття курсу. Для студентів передбачені терміни здачі індивідуальних завдань. Невчасний захист індивідуальних завдань є підставою до зменшення отриманих балів. Для отримання залікового підсумкового контролю мусять бути виконані весь пакет завдань, незалежно від кількості отриманих балів за попередні завдання.</p> <p>Література. Студентам буде наданий рекомендований список літератури та інформаційних джерел та проведено їх аналіз. Водночас, заохочуватиметься використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані за захист індивідуальних завдань, виконання домашніх робіт, а також за активність роботи на заняттях.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу “Проектування об’єктно-зорієнтованих програм”

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література, Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1	Тема 1. Огляд курсу. Особливості розробки великих програмних комплексів.	Лекція (2 год.)	[1,3,4,6,7]	Опрацювання лекційного матеріалу (2 год.)	1 тиждень
2	Тема 2. Огляд парадигм програмування з визначенням місця ОЗП.	Лекція (2 год.)	[1-5,7,11,12]	Опрацювання лекційного матеріалу (2 год.)	1 тиждень
	Тема 1-2. Розв’язування задач з демонстрацією переваг та недоліків різних підходів. Обговорення особливостей групових проєктів. Розподіл підзадач для виконання.	Лабораторне (4 год)	[1-5,7,11,12]	Опрацювання матеріалу (4 год.)	2 тижні
3	Тема 3. Мова UML. Типи діаграм та особливості їх використання.	Лекція (2 год.)	[5,7,8]	Опрацювання лекційного матеріалу (4 год.)	2 тижні
	Тема 3. Побудова діаграм взаємозв’язків між класами, діаграми послідовностей викликів та діаграми прецедентів	Лабораторне (4 год)	[1-5,7,11,12]	Створення діаграм для групового проєкту (8 год)	2 тижні
4	Тема 4. Класифікація шаблонів проєктування. Принципи SOLID. Основне призначення шаблонів проєктування.	Лекція (2 год.)	[5,8]	Опрацювання лекційного матеріалу (4 год)	2 тижні
	Тема 4. Розробка програм з використанням принципів SOLID. Огляд можливих суперечностей та наслідків порушень.	Лабораторне (4 год.)	[1-5,7,11,12]	Виконання домашнього завдання 1 (4 год.) Створення класів для групового проєкту (6 год)	2 тижні

5	Тема 5. Породжуючі шаблони.	Лекція (2 год.)	[5,7,8]	Опрацювання лекційного матеріалу (4 год.)	2 тижні
6	Тема 6. Реалізація шаблонів Одинак, Абстрактна фабрика, Фабричний метод	Лабораторне (4 год.)	[5,8,9-12]	Виконання домашнього завдання, (4 год.) Робота над груповим проєктом (6 год.)	2 тижні
7	Тема 7. Поведінкові шаблони.	Лекція, (2 год.)	[1-5,7,11,12]	Опрацювання лекційного матеріалу (4 год.)	2 тижні
	Тема 7. Розв'язування задач з використанням шаблонів Ланцюг обов'язків, Відвідувач, Посередник, спостерігач.	Лабораторне (4 год.)	[2,9-12]	Виконання домашнього завдання, (4 год.) робота над груповим проєктом (6 год.)	2 тижні
8.	Тема 8. Структурні шаблони.	Лекція (2 год.)	[5,7,8]	Опрацювання лекційного матеріалу (4 год.)	2 тижні
	Тема 8. Робота з шаблонами Декоратор, Фасад, Міст. Особливості поєднання різних шаблонів.	Лабораторне (6 год.)	[5,7,8]	Виконання домашнього завдання, (4 год.), робота над груповим проєктом. (5 год.)	3 тижні
9	Тема 9. Презентація групових проєктів. Обговорення переваг і недоліків обраної методики проєктування.	Лекція (2 год.)	[1-4,6]	Підготовка звіту. Огляд стандартних пасток проєктування. (4 год.)	2 тижні

	Тема 9. захист групових проєктів.	Лабораторне (4 год)		Аналіз виконання роботи іншої команди(8 год)	2 тижні
--	--	---------------------	--	--	---------